

En stor elastik

Tekst af Henrik Qvortrup (Journalist, tidl. spindoktor & politisk kommentator på TV2)

Samvittigheden er som en elastik. En stor elastik, som kan hives og hives. Blive længere og længere. Lige indtil den ikke kan mere, og springer. Så svirper enderne ind og rammer dine fingre, og det gør ondt. Elastikken bliver hevet i, hver gang du siger nej til at lege med hende den mærkelige fra klassen. Hver gang du siger "ikke i dag". Hver gang du finder på en lille løgn, og siger "jeg kan ikke". For du ved jo godt, at hun ikke har andre at lege med. Og på en måde forstår du det godt. For hun er mærkelig. Men også sød. På sin egen måde. Nogle gange er elastikken så spændt, at du er nødt til at sige ja. Så løsner den sig, og du kan med god samvittighed sige nej et par gange igen.

Eller når lillebror kommer og vil ind på dit værelse, og du ikke gider at have ham der. Og du siger "gå ud", og hvis han ikke går ud, så kalder du på mor, og siger "tag ham lige ud, mor". Og lillebror begynder at græde, for han vil så gerne være hos dig på dit værelse. Og du kan mærke, at du ikke kan lide at høre ham græde. Og du får dårlig samvittighed over at du smed ham ud. Og elastikken bliver trukket ud, så det næsten gør ondt, og du er nødt til at sige "Lad ham bare komme ind". Og mens lillebror sidder i fodenden af din seng og kigger på, at du leger, kan du mærke, at elastikken har løsnet sig, og din samvittighed er god.

Eller når der pludselig mangler en flødebolle i bakken i køleskabet. Og far spørger, hvem der har taget den. Og du siger "Det var ikke mig", og du kan høre, at din søster får skældud. Fordi det så må være hende, der har taget den uden at spørge. Men det var faktisk dig, der havde sneget dig ud, mens ingen så det – og snuppet den. Flødebollen. Og nu får lillesøster skældud. Og elastikken bliver helt spændt. Du får dårlig samvittighed. Og du går ind i stuen til din far, og siger "Det var mig, ikke hende". Og far siger, "Det var godt, du fortalte sandheden". Og han bliver slet ikke sur, og elastikken løsner sig, mens I spiser en flødebolle mere. Med god samvittighed.

Samvittigheden kan være god og dårlig. Du har den, fordi du har empati, som betyder evnen til at sætte dig i ind i, hvordan andre mennesker har det. Så det er godt at have samvittighed, for det betyder, at du ikke er ligeglad. Ikke er ligeglad med hvordan andre har det.